

Álit

Í

ungdómstingsmáli nr. 7/2012: Uppskot til lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um at strika meirvirðisgjaldið á frískari frukt og grønmeti

8. flokkur úr Vágs skúla hevur lagt málið fram tann 6. februar 2012, og eftir 1. viðgerð tann 6. februar 2012 er tað beint Rættarnevndini.

Nevndin hevur viðgjørt málið á fundi tann 6. februar 2012.

Undir viðgerðini hevur nevndin havt fund við umboð fyri Fólkaheilsuráðið.

Ein meiriluti (Karla Heinesen, Siri Hellá, Høgni Egilstoft Nielsen, Eyðrið Andreassen, Guðrun Jonsdóttir, Nansy Poulsen, Ólavur Ludvig, Pætur Leo, Páll Rasmussen Weihe og Rani Høgnason Hansen), mælir til at broyta uppskotið soleiðis, at í staðin fyri at strika meirvirðisgjaldið heilt, so skal meirvirðisgjaldið setast niður til 12 % á frískari frukt og grønmeti.

Frukt og grønmeti ger matin litríkan og gevur nógv ymisk smakkbrigdi. Í frukt og grønmeti eru nógvar kosttrevjur og ymisk vitamin, mineral og onnur heilsugóð evni. Tí er týðningarmikið at eta ymisk sløg.

Kanningar, sum føðslugranskarar hava framt, vísa, at eta vit frukt og grønmeti, minka vit um vandan fyri hjarta- og æðrasjúkum.

Nakrar kanningar vísa eisini, at frukt og grønmeti kann fyrbyggja krabbamein, tá er talan mest um krabbamein í maga og tarmunum. Men hetta er ikki endaliga staðfest!

Um vit hyggja frameftir, kunnu vit vænta komandi frukt og grønmetisráðini verða, at nøgdin av frukt verður í minsta lagi 300g og grønmeti í minsta lagi 400g. Altso skulu vit eta í minsta lagi 700g av frukt og grønmeti um dagin. Tí er tað av stórum týðningi, at kostnaðurin á frukt og grønmeti lækkar.

Kostráð og kostgransking broytist, og tað skal tað eisini, tað hevur aldrin verið granskað so nógv innan kost sum í dag.

Hyggja vit at teimum 8 kostráðunum, so eru tey gjølla útvald og tillagað til norðurlenska samfelagið. Vit meina ikki, at tað er neyðugt, at brúkarin skal út at keypa eksotiskar vørur úr hinum partinum av heiminum, men heldur mæla fólki til at nýta gagnligu rávøurnar, ið grógva her umleiðir: Eta eftir árstíðunum, hugsa einfalt, og so skulu vit sjálvandi tveita minni burtur.

Meirilutin metir tó, at tað er ov stórt stig at taka at strika meirvirðisgjaldið á frískari frukt og grønmeti. Hóast fólk ivaleyst fara at keypa meira frukt og grønmeti, tá prísurin lækkar, so kann

talán vera um ein kostnað fyri landið, og heldur meirilutin tað tí vera rættast, at seta meirvirðisgjaldið niður í staðin.

Tískil setir meirilutin fram soljóðandi

b r o y t i n g a r u p p s k o t

Løgtingið heitir á landsstýrið um at fyrireika og leggja fram lógaruppskot um at seta meirvirðisgjaldið á frískari frukt og grønmeti niður til 12 %.

Við hesari broyting mælir meirlutin Ungdómstinginum til at samtykkja uppskotið.

Ein minniluti (Jens Petur Old) tekur ikki undir við málinum og mælir Løgtinginum frá at samtykkja uppskotið.

Rættarnevndin, 6. februar 2012

Karla Heinesen

Siri Hellá

Høgni Egilstoft Nielsen

Eyðrið Andreasen

Guðrun Jonsdóttir

Nansy Poulsen

Ólavur Ludvig

Pætur Leo

Jens Petur Old

Páll Rasmussen Weihe

Rani Høgnason Hansen